

KGST tanácskozás a víz tisztaságáról

A KGST tagországok víz-üzemi vezetőinek értekezlete január 24—29 között Varsóban tartotta 7. ülésszakát. Az értekezlet a KGST végrehajtó bizottsága által jóváhagyott ügyrend alapján kidolgozta eljárás szabályzatát. Megvitatta az egységes vízminőségi vizsgálatok módszereit és eszközeit, az ásványolajipari, a cukoripari, a textilipari és a konzervipari szennyvíz tisztítási eljárásait. Megtárgyalták a hidrológiai, a hidrometeorológiai együttműködés és a vízügyi kutatási munkák koordinálásának programját, majd határozatokat hoztak. Végül jóváhagyták az 1966—67. évi munkatervet.

Felhő, köd, hó

A Meteorológiai Intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint lényegesen a következő 36 órában sem változik hazánk időjárása. A nyugati megyékben a pénteki havazás egyben friss hóréteget terített a mezőkre, másutt a régi maradt a kissé már eljegesedett felületű hóbunda. Az alacsonyabb hegycsúcsok legutóbb 20—40, a magasabb hegycsúcsok 40—90 centiméteres réteget jelentettek az államok. A hó minősége a múlt vasárnapéhoz képest romlott, de sportolásra általában alkalmas maradt. Vasárnap felhős, sokfelé ködös időre, szóróvénys hószállingózásra, ködszitalásra kell számítanunk, a szél mérsékelt marad. Az éjszakai minimumok országsszerte mínusz 10 fokig, helyenként mínusz 15 fokig süllyednek, a vasárnapi maximumok mínusz 1—plusz 3 fok között, az erősen ködös területeken azonban mínusz 5 fok körül alakulnak ki. (MTI)

PLASZTIK A SZÍV HELYÉN

Dr. Michael E. DeBakey, a Baylor Egyetem kutatója bejelentette, hogy elkészült a plasztik „műszív”, amely napokra vagy hetekre is el tudja látni a szív bal kamrájának munkáját, vérrel látja el a szervezetet amíg a beteg szív pihen. A készüléket, amelyet a beteg mellé állított légszivattyú hajt meg, állatokon már sikerrel kipróbálták. Egy hónapon belül készen áll az első emberi kísérlethez és valószínűleg még az idei évben ki is próbálják.

A „plasztikszív” a szó szoros értelmében „pótlakészlet”, amelyet sebészeti eljárással helyeznek el a mellkasban. A plasztikszívek a tüdőből, vagyis a kis vérkörből érkező vért pumpálják az egész szervezetbe. A későbbiekben a légszivattyút feltehetőleg miniaturizálni fogják és elemmel működtetik úgy, hogy a páciens dolgozni tud majd, miközben műszív dobog a mellében. Egy kutyánál ezt már sikerrel kipróbálták, s a hordozható légszivattyúval a hátán nagyszerűen mozgott.

Az idős emberek elhelyezkedtek a hosszú folyosón felállított székeken. Várták ezt a délutánt, egész héten izgatottan csak erre gondoltak. Erre a szombat délutánra készültek, számolva az órákat délután 3-ig, mert hozzájuk ritkán jönnek vendégek. De most vendégeket vártak, akik három év óta a hónap egyik délutánján mindig eljönnek hozzájuk. Szeretettel, jó szóval, ajándékokkal... Elmondják a világ híreit, eseményeit. Az

Szeretettel és versekkel...

őregek közé az élet érkezik ilyenkor. A szegedi Kenderfonó- és Szövőipari Vállalat cérnázó üzemének „November 7” szocialista brigádja három éve valóban minden hónapban felkeresi egyszer az alsóvárosi szociális otthon idős lakóit. Az őregek napját is minden évben együtt ünneplik itt. Legutóbb tegnap délután látogatott ki a brigád öt tagja:

Csöti Gy. Illésné, Bitó Jánosné, Pálfi Gyuláné, II. Nagy Péter Pálné és Balázs Júlia. Rajtuk kívül ezúttal még három vendég érkezett: Frányó József gyárvezető, Gárgyán Jánosné, a cérnázó párt-alapszervezetének titkára és Pálfi Lászlóné szak-vezetői műhelytitkár. Ezen a délutánon azonban meglepetés is várt a székeken helyet foglaló hat-

van idős néni. A „November 7” brigáddal együtt a DÁV színjátsoi is eljöttek. Nem üres kézzel: Lehár Ferenc dalaival, Radnóti Miklós verseivel és vidám egyfelvonásokkal. Amikor a „November 7” brigád először látogatott a szociális otthonba — talán csak egy felajánlását teljesítette. De a három év óta tartó patronálás azóta már sokkal többé: őszinte emberi kapcsolattá vált.

Matkó István

Egyénenként mérlegelve

Hogyan osztották fel a bérösszeget a szegedi kenderfonógyárban?

Valaki megjegyezte a plénumon: „Ha ezt az ujjam harapom, ez fáj, ha amazt harapom, az fáj.” Igaza van, hisz a legnagyobb megelégedésre még a sokat is nehéz elosztani, hát még a keveset! Mégis annak volt igaza, aki határozottan kijelentette, hogy jelen esetben nem szociális segélyezésről van szó, hanem olyan bérjavításról, amelynél figyelembe kell venni a gyár sajátos viszonyait, a munkást és a munkakört egyaránt.

Több mint 1 millió forintot

A szegedi kenderfonógyár bértömege, amelyet felhasználhatott: 1 millió 136 ezer forintra rúgott. Az úgynevezett kormányfejlesztési alap 610 ezer, az évi rendes bérfejlesztési alap 400 ezer, a műszaki állomány művezetők fizetésének emelésére 91 900 és az egyéb alkalmazottak részére 34 400 forint jutott. Ennyi pénz állt tehát a rendelkezésre, ezt kellett nagyon körültekintően és igazságosan felosztani.

Ha az „ujjam harapom” elv alapján osztják el, figyelembe véve a gyár összes dolgozóját, körülbelül 40 forint jutott volna mindenkinek. De az egyenlőséget még a nyereségrészesedéssel sem lehet figyelembe venni, a bérfejlesztésnél meg különösen nem. Az általános irányelvekből kiindulva volt, hogy a fononóknak mintegy 40—45 százalékat érinti majd a béremelés. Így történt a szegedi kenderfonógyárban is: a dolgozók 45,4 százalékát érintette a bérjavítás, azaz 2400 ember közül 1090 kapott bizonyos összeget.

Nem volt részrehajlás

Háromszor is „átrágták” minden fillér sorsát, mielőtt pontot tettek volna a döntés végére. A műszakiak a munkások béremelésének tervezetét elkészítették és javaslatokat a bizottság elé terjesztették. A bizottságban ott voltak a szak-szervezeti bizottság képviselői, a párt- és a KISZ-szervezet titkára, a gazdasági vezetők. A bizottság a javaslatokat a fõmvezetõkhöz továbbította. A műhelyben ugyan csak szélesebb plénum tárgyalta meg a bérfelesztést, majd ezután került vissza a felsőbb vezetéshez.

Az elosztásnál elsősorban a munkakörök sajátosságait vették figyelembe: a munka nehézségét, a szakképzettséget, a régebbi és sérelmes feszültségeket. Így aztán a fononók esetében sem történt egyenlőségi, mivel voltak olyan helyek, ahol nagyobb százalékban ruhezültek béremelésben és máshol alacsonyabb mértékben. Sőt: a gerebenesek, akik ugyan a 44 százalékos minimumot megkapták, de a normarendezés során kettőt vesztek. Általában 4, 5, 6, 6,2 százalékos bérjavítás történt a fononóknál, amely átlagban körülbelül 5

százalékos emelésnek felel meg. Az évi rendes bérfejlesztési alap egy részét premizálási lehetőségekre tartalékozták. Ezt a tartalék összeget kizárólag munkások kaphják meg a kitűzött feladatok teljesítése esetén. Még csak nem is a felsőbb vezetők osztják el, hanem a meghatározott összeget a fõmvezetõ rendelkezésére bocsátják, s õ dönt, hogy ki-kik érdeme szerint részesüljön jutalomban, de 100 forintnál kevesebbet senki se kapon.

Az utolsó értekezleten, amikor harmad-, vagy negyed-fokon vitatták a bérfelesztést, magam is részt vettem. Mint kívülálló is mondhatom, hogy igen nagy körültekintéssel, gondossággal mérlegeltek minden embert és minden fillért. Akkor éppen három művezető fizetésemeléséről beszélgettek. Ötszáz forintot kellett három között elosztani, ketten két-két százat, egyikük 100-at kapott. De melyikük legyen a 100 forintos? Így, ilyen érvek hallatszottak: X technikumot végzett, a gyakorlatra is kielégítő, rendesen dolgozik. Y kitűnő szakember, érti a feladatát, de Z mindemellett még társadalmi munkát is végez. Ezek alapján döntöttek.

Heves csaták

A fõmvezetõ három lakatos szakmunkás részére 50 filléres óráber javítást kér. Egyformán mind a háromnak — mondta határozottan, de később ő maga említette, hogy egyik lakatos a jóval gyengébb, mint a másik kettő. „Fázik a hátam, ha a Spinnbau géphez nyúl.” Ezek után belátta, hogy kár lenne egyenlőséget követelni. Heves csaták zajlottak le a bizottság tagjai között is, mire a sok apró összeg éppen annyit tett ki, mint a vonal alatti végösszeg.

A segédművezetők, akik munkásállományban szerepelnek, átlagosan 150 forintot emelést kaptak, 100 és 250 között. Ez az összeg jelenlegi bérüknek mintegy 12 százalékát jelenti. A művezetők és fõmvezetõk fizetésemelése átlagban 183 forint, vagyis 7 százalékos növekedés. Összesen 80 művezető fizetésén emeltek, mindössze hárman nem kaptak a művezetői állományú dolgozók közül béremelést.

A pénz is véges

Feljegyeztem két indoklást: Ábrahám Jenő 250 forintot, Csöre János pedig 100 forint fizetésemelést kapott. Miért az eltérés? Ábrahám technikumot végzett, szorgalmas és tehetséges művezető. A fonoda II., amelynek a vezetője, a gyár legjelentősebb üzemrész, a rekonstrukció után itt bonyolult és precíz gépek sokasága üzemel. Ezért kapott 250 forint javítást a fiatal művezető. Csöre a fonoda IV. vezetője, az üzem kisebb, így a vezetői feladatkör és munkaterülete is kevesebb erőfeszítést igényel. Egyébként Csöre szakmai gyakorlata megfelelő,

munkáját szorgalmasan és hozzáértően végzi.

Végül az egyéb kategória részére 34 400 forintnyi összeget osztottak fel. Elsősorban az alacsony fizetésű kiegészítő dolgozók kaptak emelést: örök, portások, kiegészítők.

Lehet, hogy ezek után is lesznek, akiknek nem tetszik majd az elosztás, de minden véges, így a pénzösszeg is, amely a rendelkezésre állt. A nagy körültekintéshez és helyes felosztáshoz azonban kétség nem férhet.

G. I.

Országos bemutatkozást!

D. Fehér Zsuzsa előadása a szegedi képzőművészet húszéves fejlődéséről

Képzőművészek, műpártolók népes tábora előtt, nagy érdeklődés mellett tartotta meg dr. D. Fehér Zsuzsa művészettörténész a szegedi képzőművészet húsz éve című előadását.

Bevezetesként utalt arra, hogy jelenleg húsz olyan képzőművész munkálkodik Szegeden, aki tagja a Képzőművészeti Alapnak. E csoportot mintegy húsz-huszonöt olyan festő egészíti ki, akiknek képei tárlatokon többször szerepelnek. E népes és aktív tábor tekintetében véve, eléggé lehangoló, hogy 15 esztendő alatt egyetlen szegedi festőt választottak a Magyar Képzőművészek Szövetsége tagjává, s egyetlen murális megbízatást jutott Szegednek.

Milyen örökséggel indult a felszabadulást követő években a szegedi képzőművészeti élet? Két alapvető hagyományt folytattak művészeink: egyrészt a Nyilas-féle szingazdag, derűs hangütésű plein-air irányzatot, mely tulajdonképpen Nagyban transzponálása Szegedre — és egy erősen pszichológizáló, magányba burkolódzó, meditatív jellegű iskolát: Károlyiét, akinek életműve erősen rokon Mednyánszkyéval. Az első irányzat jellegzetes képviselői Dorogi és Dinnyés, az utóbbi legkarakteresebb reprezentánsa Vlasics. Erdélyi Mihály nem utánozható, friss bájú, a szecesszió zamatot jelenlétét érzékeltető művészete egyik csoporttal sem tart rokonságot.

Később, 1958-tól új színfoltként jelentkezett egyrészt a Fischer, Vinkler, Pataj, Buday nevével jellemezhető csoport, a Tanárképző Főiskola tanáraié, akik — természetesen egyéni alkotásuknak megfelelően más és más módon —, de lényegében közös problémákkal és közös formakérdésekkel tudnak megközelíteni. Legfőbb jellemzőjük: mintha a háromdimenziós világ sikrákényszerítését tartanák legelsőrangú feladatuknak.

A másik erőteljes irányzat — melyet talán Pintér, Dér, Fontos és Zombori nevével jellemez —, térséget a síkban jobban megtartva, a konstruktívabb kifejezési formákat követi. E csoport tematikájában intenzívebben kötődik helyi jelenségekhez.

Az 1958—1965-ös periódus kétségtelenül olyan csírákat dajkált életre, melyek felnevelésével feltétlenül elképzelhető egy jellegzetesen szegedi karakterű festészet létrehozása. — Érzésem szerint a szegedi országos szerepléséhez itt a lélektanilag legal-

Ülést tartott a Szeged városi pártbizottság

A Magyar Szocialista Munkáspárt Szeged városi bizottsága tegnap, szombaton délelőtti ülést tartott a Kálvin téri pártszékházban.

Az ülésen Perjesi László elvtárs, az MSZMP Szeged városi bizottságának első titkára adott tájékoztatást a Szeged városi párt-végrehajtóbizottság 1965. II. fél évben végzett munkájáról.

Balog István elvtárs, az MSZMP Szeged városi végrehajtó bizottságának tagja, a pártbizottság osztályvezetője az 1965. évi népgazdasági terv teljesítéséről és az 1966. évi szegedi tervfeladatokról tartott tájékoztatót. Ezt követően felszólaltak Berzenyi Lajos, dr. Piros László, Dani János, Sipos Mihály, Kispál Jenő elvtársak, majd a vitát Perjesi László elvtárs foglalta össze.

Végezetül a pártbizottság megtárgyalta és elfogadta a városi pártbizottság és a párt-végrehajtóbizottság idei I. féléves munkatervét.

Magyar—görög megállapodás

A Magyar Népköztársaság kormányának és a Görög Királyság kormányának képviselői 1966. január 17. és 28-a között Athénben kereskedelmi tárgyalásokat folytattak és a két ország közötti kereskedelmi kapcsolat fejlesztésére irányuló kölcsönös törekvés szellemében 1970. december 31-ig érvényes, öt éves hosszulejáratú kereskedelmi megállapodást, valamint ehhez kapcsolódó felmért megállapodást írtak alá. Egyidejűleg megegyezés történt az 1966-os kölcsönös szállítások árulistáira vonatkozóan is. A múlt évhez viszonyítva 1966-ban várhatóan mintegy 10 százalékkal növekszik a magyar—görög árucseréforgalom.

A magyar külkereskedelemben élő állatokat, állati termékeket, gépeket és gépi berendezéseket, műszereket és híradástechnikai felszereléseket, hengerelt árut, fafelületet, textil és egyéb fogyasztási cikket szállít Görögországnak, ahonnan első sorban gyapotot, bört, mazsolt, déligyümölcsöt, dohánnyt, rizst, valamint ipari fogyasztási cikkeket vásárol. (MTI)

Dér Endre

A gépkocsik adóztatásának új rendszere

A fizetnivaló: változatlan

A napokban jelent meg a pénzügyminiszter 3/1966-os számú rendelete, amely szabályozza a magánautósok adózási kötelezettségeit. Ami legjobban érdekli a gépkocsitulajdonosokat: az egyes gépkocsi típusokra fizetendő összegek változatlan. Mődosultak viszont az adóbevallási határidők és több formai dolog.

A szegedi városi tanács pénzügyi osztályán kapott tájékoztatás szerint az új rendelkezés kedvező a gépjárműtulajdonosoknak. Például az eddigi 15 napos adóbevallási határidőt 30 napra emelték. Tehát 30 nap alatt köteles minden 125 köbcentiméternél nagyobb gépjármű — személy-, tehergépkocsi, motorkerékpár — tulajdonos adóbevallást tenni. Be kell jelenteni — az említett határidőn belül — a tulajdonos, az alvázszám vagy motorszám cserét, a rendszámváltást. Hasonlóan új adóbevallást kell tenni lakcímváltozásnál. Az új szabályozás természetesen dezni.

Vállallexport egymillió forintért

A Csongrád és Békés megyei kisiparosok forintban nem jelentéktelen értéket készítenek exportra. Fő termékük a vállfa, aztán a kések, a bicskák és a játékok következnek. Az elmúlt év során másfél millió forint árú exportcikket adtak ki a kezükből, ezek között egymillió forint értékű vállfát juttattak a tőkés piacra. Hasonlóképpen jelentős — egymillió forint értékű — részmunkákat végeztek más vállalatok exportcikkein, például a Szegedi Kéziszerszámgár készítményein.